

EXAMINATION MAY-2014
(SEM.2) Subject Code: HVPE101

Total No. of Pages: 04

(Paper ID): BSC MLS (A1105) / B. Tech (A1105) / BSC-HCMT (A1105) / B.Com (A1105)
B.Arch (A1105)/ B.Sc. (A1105)/ BBA (A1105)/ BCA (A1105)/ MBA-MBA (IB) (A1105)
B.Sc -FT (A1105)

मानवी कदरां-कीमतां पेशावरी नैतिकता संघंधी कोर्स
मानव मूल्य और व्यवसायिक नैतिक शिक्षा में एक आधारभूत पाठ्यक्रम
A Foundation Course in Human Values and Professional Ethics

Time: 3 Hrs

Total Marks: 60

- Note: 1. Each Question is given in all three languages (Punjabi, Hindi & English). Students are required to choose any ONE language throughout the exam.
2. This question paper contains three sections. **SECTION-A** contains Objective type questions, **SECTION-B** contains short type questions and **SECTION-C** contains descriptive type questions.
3. Attempt all questions.

भाग-९ भाग-अ Section A

10x1

ਇਸ ਭਾਗ ਵਿਚ 10 ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ । ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ।
इस भाग में 10 वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं । सभी प्रश्नों का उत्तर देना अनिवार्य है ।
This section contains 10 objective type questions. Attempt all questions.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-1 (ੳ) ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ-1 ਅ ਰਿਕਤ ਸਥਾਨ ਭਰੋ: Q1.a. Fill up the blanks:

- i. ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ(ਮੂਲ) ਇੱਛਾਵਾਂ ਨਿਰੰਤਰ ਸੁਖ ਅਤੇ _____ ਹਨ।
निरंतर सुख एवं _____ मानव की मौलिक चाहना हैं ।
The basic aspiration of a human being is continuous happiness and
- ii. ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ _____ ਹਨ।
काल में, शरीर की आवश्यकताएँ _____ हैं ।
In time, the needs of the Body are
- iii. ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਠਤਾ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਭਾਵ _____ ਹੈ।
दूसरे की श्रेष्ठता की स्वीकृति का भाव _____ है ।
The feeling of acceptance of excellence in the other is called.....
- iv. ਪ੍ਰਾਣ-ਅਵਸਥਾ ਦੀ ਧਾਰਣਾ _____ ਹੈ।
प्राण-अवस्था की धारणा _____ है ।
The innateness of the plant order is.....
- v. ਵਿਵਾਹਿਤ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਭਾਵ ਮਾਨਵੀ _____ ਦਾ ਇਕ ਭਾਗ ਹੈ।
वैवाहिक संबंधों में पवित्रता होना मानवीय _____ का एक भाग है ।
Chastity in conjugal relationship is a part of Human.....

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-1 (ਅ) ਸਹੀ/ਗਲਤ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ: ਪ੍ਰਸ਼ -1 ਕ ਸਹੀ/ਗਲਤ ਭਰੋ | Q1.b. Write True/ False:

- i. ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਜੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਸਹਿਜ-ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।
ਮੂਲਕ ਸਿੱਖਿਆ ਮੈਂ ਜੋ ਭੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ, ਤਸਕਾ ਸਹਜ ਸਵੀਕਾਰ ਹੋਨਾ ਆਵਸ਼ਯਕ ਹੈ।
Whatever is presented as an input in value education needs to be naturally acceptable.
- ii. ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਸਵੈ(ਮੈਂ) ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਵਕਤੀ ਹੈ।
ਮੈਂ (ਸਵਯੰ) ਔਰ ਸਰੀਰ ਦੋਨੋਂ ਕੀ ਜਰੂਰਤੋਂ ਸਾਮਯਿਕ ਹੈਂ |
The needs of the Self and the Body, both are temporary.
- iii. ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ(ਵਾਤਾਵਰਣ) ਦਾ ਸ਼ੇਸ਼ਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਪਰ ਕਚੰਸਵ, ਸਮਾਜ ਕੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾ ਏਕ ਜਰੂਰੀ ਹਿਸਸਾ ਹੈ |
Domination over nature is an essential component of development of the society.
- iv. ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਇਕਾਈਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਹੈ।
ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ, ਝਕਾਝਯੋਂ ਕਾ ਸਮੂਹ ਹੈ |
The nature is collection of units.
- v. ਜਲ-ਊਰਜਾ ਇੱਕ ਮੁੜ-ਵਰਤੋਯੋਗ ਊਰਜਾ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹੈ।
ਜਲ-ਤਰ੍ਯਾਂ ਨਰੀਨੀਕਰਣ ਯੋਗਯ ਤਰ੍ਯਾਂ ਕਾ ਏਕ ਰੂਪ ਹੈ |
Hydro-energy is one of the sources of renewable energy.

ਭਾਗ-ਅ ਭਾਗ -ਕ Section B

5x4

ਇਸ ਭਾਗ ਵਿਚ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ:
ਝਸ ਭਾਗ ਮੈਂ ਪਾਂਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈਂ | ਸਭੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਕਾ ਉਤਰ ਦੇਨਾ ਅਨਿਕਾਰਯ ਹੈ
There are FIVE questions in this section. Attempt All questions.

- Q2. ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਰਕ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
ਮੂਲਕ ਸਿੱਖਿਆ ਕੇ ਲਿਏ ਬੁਨਿਯਾਦੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਯਾ ਹੈਂ ? ਕਾਰਣ ਸਹਿਤ ਉਤਰ ਦੀਯੋ।
Explain the basic guidelines for value education with reasoning.
- Q3. ਸਵੈ(ਮੈਂ) ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਹਿ-ਅਸਤਿਤਵ ਨੂੰ ਉਦਾਹਰਣਾ ਸਹਿਤ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ |
ਮੈਂ (ਸਵਯੰ) ਔਰ ਸਰੀਰ ਕੇ ਸਹ-ਅਸਤਿਤਵ ਕੋ ਸਹਿਤ ਸਮਝਾਝਯੋ।
Briefly explain the co-existence of the Self and the Body giving examples.
- Q4. ਮਾਨਵੀ - ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਇਸ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਦੇ ਮੂਲ ਆਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ |
ਸਾਨਰੀਯ ਸੰਬੰਧੋਂ ਮੈਂ 'ਭੇਦਭਾਵ' ਕੋ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਯੋ। ਝਸ ਭੇਦਭਾਵ ਕੇ ਆਧਾਰ ਕਯਾ ਹੈਂ? ਸਮਝਾਝਯੋ।
Write about the Differentiation in human relationships. What is the basis of this differentiation? Explain.